

ШЛЯХ ДО САМОСТІЙНОСТІ

Погляд вальдорфського педагога

Тетяна НЕЧИТАЙЛО,
вальдорфська педагогиня, м. Київ

Кожна педагогічна школа має своє бачення того, як і коли розвивати в дітей самостійність. Деякі погляди можуть здатися суперечними, однак усі вони важливі для загального розуміння проблеми. Пропонуємо ознайомитись із підходами вальдорфських педагогів до розвитку цієї базової риси особистості, а також до ролі та відповідальності дорослих у цьому процесі.

ЩО МИ ВКЛАДАЄМО В ПОНЯТТЯ “САМОСТІЙНІСТЬ”

Для кожного віку значення слова “самостійність” своє. Самостійність 5-річної дитини і 40-річного дорослого, на перший погляд, не мають між собою нічого спільного. Але друга виростає з першої, як рослина з насінини, і буде перевірена в старості: чи зможе людина зберегти свою самостійність, і в чому ця якість проявлятиметься.

Якщо уважно вслухатися в слово “самостійність”, можна глибше осягнути зміст, закладений у це поняття. *Самостійний — той, хто здатен стояти сам, без допомоги, без підтримки.*

Перші прояви самостійності людини, у прямому сенсі цього слова, – багаторазові вольові спроби малюка зіп'ятися на ніжки й піти, так, як це роблять люди навколо нього.

Скільки зусиль докладає дитина, скільки спроб не дають результату! Якби немовля було здатне мислити так, як це роблять дорослі, можна припустити, що багато хто відмовився б від спроб навчитися стояти прямо, аргументуючи це недоцільністю, довгим процесом навчання, кількістю болісних падінь. Яке благо для людства, що ходити з наслідування ми починаємо раніше, ніж думати!

У міру того, як дитина виростає, якість самостійності, становлення якої ми спостерігали як фізичний феномен, стає феноменом душевним.

Душевна самостійність проявляється в бажанні самому робити вибір, досліджувати різні можливості, припускати помилок і виправляти їх, учитися слухати і розуміти себе та інших.

Та якщо для того, щоб зіп'ятися на ноги і навчитися ходити, дитині потрібно від місяця до пів року, то *для розвитку душевної самостійності іноді не вистачає і всього життя.* У першому випадку ми бачимо результат — дитина ходить, а в другому стикаємося з безліччю нюансів і дуже різними швидкостями становлення. У першому випадку ще до розвитку активного мислення, з великої сили наслідування, яка не вимагає наявності ментора, пояснення, супроводу, дитина опановує здатність стояти і ходити на все життя. У другому — *на формування смаків, навичок, прагнень дитини справляють величезний вплив дорослі, батьки і педагоги.*

**Це ніяк не забава —
Ми корисну робим справу!**

(Надіслала Наталія Даценко, екосадочок вальдорфського спрямування “Янголятко”, с. Пухівка, Броварський р-н, Київська обл.)

РОЗШИРЬОЙТЕ СВОЇ ГОРИЗОНТИ

Разом із журналами
"Дошкільне виховання",
"Палітра педагога",
"Джміль"!

Передплатіть
КОМПЛЕКТ
на 2022 рік

на сайті
JMIL.COM.UA

зі знижкою
до 11%!

